56e jaar. — Nr 10. D'T NUMMER BESTAAT UIT 8 BLADZIJDEN. Zaterdag. 23 Januari 1909.

Uitgeven te Tongeren bij V. COLLIEF, uitgever en eigenaar van dit blad.

De POSTRIJDER verschijnt elken dags 's avonds uitgezonden 's zondags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, Grote Markt, te Tongeren.

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :
Drie maand per week : 6 fr. per jaar.
Twee - - 5 -
Een - - 4 -
Een land afzonderlijk 10 centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen : 15 centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad 1 frank den drukregel.

TWEEDE BLAD

TONGEREN, DEN 23 JANUARI 1909

KATHOLIEK ZIJN !

Op onze dagen denken sommigen dat ze den naam van katholiek moeten dragen en er zich bij gelegenheid mogen op roemen, als ze gedoopt zijn, de leerlingen van Christus half en half onderhouden van tijd tot tijd de OH. Sacramenten eens ontvangen en des Zondags regelmatig de Mis bijwonen.

Maar in de herberg met de geestelijkheid al eens spotten, ze over dik en dun hekelen en bekritiseren — o ! daar vinden ze geen beenen in

Het woord van onzen H. Vader den Paus van Rome versmaden, onze doorluchtige kardinaal, Mgr Mercier van hedhoofdigheid betichten — o ! daar zit niets in

De wereldbeweegende brief « Rerum Novarum » van den onsterfelijken Paus, Leo XIII, zaligen gedachtenis is aan de heeren onbekend en ze geven zichzelf de moeite niet hem eens te doorlezen !

Zij weten alles onzegzaamelijk veel beter, zijn wijzer en verstandiger dan de Paus en de Bisschoppen !

Zij kennen wonderwel hun rechten en doen ze stipt doorjuinen, ondertussen eerbiedigen, maar de rechten hunner werklieden .. o ! daar lachen zij eens fijn mee.

Zij willen volstrekt dat de werklieden hunne plichten wel kwijten ; maar zij ook hebben hunne plichten... ja wel, daar zijn ze boven !

En als sommige onnozele sukkelaars in de vakvereeniging der werklieden gaan, dan durven die zelfde heeren ze bedreigen met broodkooverij. « Er uit ! tusschen dit en 14 dagen ! » wordt hun toegeroepen, of ge kunt met vrouw en kinderen honger lijden !

Wat dunkt u van zulke handelwijze, geachte lezers, en dat is : Katholiek zijn ?

En als men, bij het zien van wenende vrouwen en eerlijke werklieden, met tranen in de oogen, durft spreken van onrecht en dwingelandij, dan zijn er nog die daar koud, onverschillig aan blijven en denken :

Laat ons maar varen....
We varen goed !

En als men dan zijn bloed onstuimig voelt bruischen bij al die ongevoeligheid, nog een hoogeren toon durft aanheffen, dan zegt men :

Wees voorzichtig. .
Niemand verbitteren...

Maar wij zeggen vlakaf : zoo en mag of kan het niet blijven duren !

En indertaad, de goeden zullen stil aan den moed laten zinken, of zullen verbitteren worden. De slechten zullen voor goed den weg opgaan van goddeloosheid en zedenbederf, die leidt naar de omwenteling der maatschappij !

De volksstem zou ten moeten schandvlekken, zij, die de heiligste rechten van den mensch durven krenken !

Er dienen mannen op te staan met het der verstand en geestdrift in 't hart, om de belangen der werkende klas te handhaven ; zooniet, gaat men voor enkelen de algem enheid ten offer lieden aan dweepzucht, waaruit opstand tegen alle gezag zal uit voortspruiten !

Katholiek zijn was vroeger en is heden nog :

Luisteren en aanhoorn het woord van den Paus dat is plaatsvervanger van Jezus Christus op aarde !..

Eerbiedigen en vaneengen de wenschen van onzen Herder den Bisschop !

Stoutmoedig helpen in hun pogen, de priesters die zich toewijden aan de opbeurung van den arbeidersstand !

Moedig alles dit allengs nog beter lezen, opdat steeds rechtvaardigheid en vrede zien mogen ontstaan en « vrede heerschen tusschen menschen van goeden wil ! »

XX.

ALLERLEI NIEUWS

AARDBEVINGEN. — De aardbevingen zijn niet onbekend in België. Op verscheidene tijd tippen hebben er plaats gehad, doch nimmer hebben zij groote schade of ongelukken verwekt.

De laatste weke werd heel aangenaamkend werd in 1806 gevoeld te Leuze, Ath, Doornik en omstreken.

— FLESSCHEN van alle kleuren en vormen, voor wijnen, bieren, likeuren enz. Kleine leescajes. — Voordeelige prijzen. — Jos. GRADAT, GOSSELIES.

— *Belangrijk bericht.* — BRAND. — Al zijne waarden in verzekering in geval van brand, als men een brandkoffertje koopt van mijn fabrikaat, van 10 fr. en meer. Alsmede mijne geparfumeerde brandkassen, volledig verzekerd op het factuur tegen alle inbraak en brand, met bewijsstukken. Te bekomen in het welgekend huis A. SNEYERS-LAFOSSE te St-Truiden, magazijn van ijzerwaren F. VAN DEUREN-GUNS EN ZOON, fabrieksarden in pantsterandkassen, Minderbroedersstraat 56, Fabriek St-Bernardussteenweg 135 Antwerpen.

— ONZE GEVANGENISSEN. — In de 20 Belgische gevangenissen al inbegrepen van het Ministerie van Rechtswezen kunnen 6902 mannen en 818 vrouwen, dus in 't geheel 6820 gevangenen plaats vinden. Zij zitten echter niet vol, daar er slechts 6224 gevangenen ingeschreven zijn.

Van al onze gevangenissen is het Middengevang van Gent het grootste ; daar kunnen 1250 gevangenen opgesloten worden.

In het gevang van Antwerpen kunnen 470 gevangenen zitten.

— **Fabriek van Pianos**, Huis B. VAN HYFTE, Nederkouter 32, (tegenover de Bagatenstraat) Gent.

De Pianos B. Van Hyfte onderscheiden zich door mooie weldanigheid, duurzaamheid en voortreffelijk prijs. *Nieuwe Pianos, in huur gedurende zijn tijd, met grooten afslag.*

Tien jaren waarborg.

Groote Prijs, in gemeenzaamheid, en **Gouden Medaille**, aan de Wereldtentoonstelling van Luik 1905.

— **Instituut van Physische Behandelingen.** *18 Ouwenlaangstraat Brussel.* — Eenig volledig geschikt voor behandeling der ziekten door Licht, Electricitet, Lichten, Baden in alen aard, doeltreffender en sicher werkend dan de beste behandelingen in den vreemde.

Bijzondere behandeling der *doofheid*, eenen onmiddellijken uitslag gevend.

Zich te wenden tot den Geneesheer-Bestuurder.

—o— Groot fabriek van FIJNE CIGAREN **L. Thiriart-Andrien,** 66 Rue Jean d'Outremeuse, 66, Luik.

Vier millioen cigaren in magazijn. — Voordeelingen worden geleverd in droogte en fijne cigaren. — Telefoon 1266

DE OUDSTE KATHOLIEKE BISSCHIPdom werd 111 is Mgr Daniel Murphy aartsbisschop van Hobart in Tasmanie.

Hij werd geboren te Belmont, in het graafschap Cork den 18 Juli 1815 — dus juist op den dag dat de slag van Waterloo plaats had.

Op 16 December 1845 werd hij titelvoerende bisschop van Philadelphia. Na coadjutor geweest te zijn van den bisschop van Hobart volgde hij dezen op in 1866.

In 1883 werd Hobart een metropolitansche zetel en Mgr Murphy werd aartsbisschop.

Hij is de eenige bisschop nog in leven die benoemd werd door Paus Gregorius XVI

— DE BITTERPEEN DER « TRAPISTEN » Vincart en Zoon, maken zuike goede kolfie dat de fijne kenners er geen andere willen

— SLECHTE MUNT. — Wij stellen onze lezers nogmaals op hunne hoede tegen de talrijke valsche 2-franksstukken die worden in omloop gebracht

Deze slechte geldstukken dragen de beeltenis van Koning Leopold II, met het jaartal 1903-1904.

De stukken zijn uiterst wel nagemaakt, moeilijk te onderscheiden bij den eersten anblik en worden vooral op de openbare markten en in de groote magazijnen ter betaling aangeboden.

— **Lion Belge**. Naamlooze Maatschappij tegen de gevolgen van ongeluk op het leven. Volksverzekeringen. Lijfrenten. Voordeelige tarieven. Maatschappelijke zetel : BOULEVARD DU HAINAUT, 183 BRUSSEL. — Vraagt agenten.

—**Alb. Anseke**, *Kostmeyplaats 9, 11, 13, 15, Brussel.* — Fabrieksche van gieren beiden, matrassen, bedkleed, volledige slaapkamers, installatie van villas. Vraag catalog G 1.

—o— ORGELS EN ORGHESTRIONS voor concert en dansaden. Electrische motors. Luiste uitvoering. **E. Barvass**, **Luik**, St-Barthelemystraat 7.

— GELADEN. — Trien was eens te bischten geweest, en ze had bitter geklaagd over haren man

— Ge moet geduld hebben zei de pater en de lasten van uw man helpen dragen.

— Och, zuchtte Trien, als ge eens wist hoe zwaar hij soms geladen is, als hij uit de herberg thuis komt.

— INDIEN GIJ. — Indien zij de antislijnmedicine van Dr Walthery nog niet gebruikt heet, probeer ze en gij zult verwonderd zijn hare talrijke voorteekenen, wonderbare uitwerksels te kunnen bestatigen tegen de kwalen veroorzaakt door de gal en het slijm. 1 fr. overal

— DANKBAAR. — « Dit paard is mijn levenslang » sprak de kapitein, « het heeft mij het leven gered. »

« Hoooo ! »

« Wis, het zal mij een slag tegen den kop, juist voor de veldslag begon. Ik kon niet meer zien en in in opvolger kreeg een kogel door den kop. »

—o— **VINAIGRE ROYAL**, gezuiverde azijn, de meest aanbevelenswaardige en de meest geschikte om te conserveren. Eenige fabrieksmerk : **Courtin Frères & S, Herstal**

—o— Reeds zeer lang is het gekend en bewezen dat de **Biscuits Parein** de tijnste en de keurigste zijn. Tot overtuiging, proef de specialiteiten, zooals : Petit Beurre ; Bruxelles Kermesse ; Rachel ; Langue de chat ; Van Dyck ; enz. enz.

— 1 + 1 = 2. — Let wel op dat er twee voortbrengsels Walthery zijn : Voorteerst de Pil Walthery, die het geliefkoosd purgeermiddel is van bijna al de familien ; vervolgens de uitmuntende Pastil Walthery, die het ideaal geneesmiddel is tegen hoest en keelpijn. 1 fr. de doos.

— NIEUWE TOEPASSING DER FOTOGRAFIE. — A. P. schrijft in De Camera over een nieuwe toepassing der fotografie :

Te Exeter heeft men De Camera onlangs in dienst gesteld van het volgende :

Er werd een foto genomen van een aantal paraplules door passagiers in tramwagens achtergelaten. Men had ze eenvoudig in de tramremisie naast elkander in rijengeplaatst en zoo ge otografeerd.

Het bestuur het de foto's afdrukken en plaatste ze in de tramwagens, voorzien van het, tot het publiek gerichte bijschrift : « Herkent ge de uwe ! »

Als uitslag van deze proef werd een groot aantal regenschermen door de eigenaren opgeeischt.

Het trambestuur had ongeveer 150 stuks van dit nuttige artikel bijeengegaard, voordat tot dezen handigen maatregel besloten werd.

DE VÉLOS EN DE MOTOS
SAROLEA
zijn de aanbevelingswaardigste.
Bureelen en Magazijnen te Horstal.

— Dr Osc. KREMER, Jonruellestraat, 33, Luik. BLAAS- EN HUIDZIEKTEN.
Spreekuur : van 8 tot 9 en van 2 tot 4 u
Woensdag en Zondag uitgenomen
Luik, dicht aan de statie Vivegnis.

—o—Geneesen heelkundige aandoening van de **maag** en de **darmen** — Dr DOKTER VYOPPRENNE, **specialist** — Tegenwoordig rue du *Jardin Botanique, 29*, Luik-Guillemins — Hernieuwing der consultatien alle dagen van 2 1/2 tot 5 en zoo en feestdagen van 9 1/2 tot 10 1/2 ure. Telefoon 2760.

— **Ziekten der vrouwen**. De Docter GASTON HARDY, van Luik, vroeger rue Lonhienne, heeft zijn verblijf overgebracht, rue Saint-Laurent 179. (Tram der St-Laurentusplaats).

—o— **Borstziekten — Longtering.** — Dr LAMBINET, geneesheer van het antituberculous Dispensarium II, Montefiore, heeft zijne consultaties hernomen, Rue St Véronique 10, te Luik. Maandag, donderdag van 2 tot 4 ure ; zaterdag en zondag van 10 tot 12 ure.

— VERDRAAGZAME MENSCHEN ! — Er zijn geen verdraagzamer menschen dan de liberalen, maar... ge moogt het niet voortvertellen

Nu ieder weet dat de liberale partij beheerscht wordt door de Vrijmetselarij. De liberalen moeten den weg opgaan, welken de Loge hun aanwijst. Al wat zij verrichten of uitvoeren, werd door de Loge opgelegd of in de Loge bekonkeld. Zij zijn dus de nederige dienaars der Vrijmetselarij.

Ziet nu een staaltje van de verdraagzaamheid dier gedoemde secte. In 1903 hielden de vrijmetselaarsloges van Algerië en Tunis een congres, dat volgend besluit nam :

« Het weze de ouders streng verboden hun kinderen te onderrichten in welkdanigen godsdienst ook, op straf van vervallenverklaring van het vaderlijk gezag ».

En dan ?... zult ge misschien vragen. Wel, dat besluit staat op het punt verwezenlijkt te worden in Frankrijk. Niet alleen dringt de wet daar de ongodsdienstige school op, maar, wordt het ontwerp Doumergue gestemd, dan zullen de huisvaders zelfs niet meer het recht hebben verzet aan te teekenen tegen het bezigen van schoolboeken, waarin de naam van God gehoond, den godsdienst belasterd, de goeden zeden bespot worden.

Daar gaat het naartoe, in Frankrijk. En onze liberalen vinden dat heel en gansch « comme il faut ». En toch zijn ze niet onverdraagzaam.

—o— **Huis Rassenfosse-Brouet**, (F. Pholien, opvolger) 25, *rue Vinâve d'Ile*, Luik. — Kunstvoorwerpen voor geschenken. Serviesen in porcelein, faience, kristal, rijke en gewone. Zilverwerk, messen, verlichting, enz. Heeft geene enkele succursaal.

BREUKEN
VOOR ALTIJD GENEZEN IN 10 DAGEN.
GEEN BREUKBAND MEER.
Heelkundige Inrichting St-ANNA
te Langeken, bij Maestricht, bediend door de Eerw. Kleine Zusters van St-Jozef.
Vrouwenziekten, misvormde ledematen.
aderspat, aderbreuk.
Spreekuren : Vrijdag's van 2 tot 6 uren.

Maison Aug. FOURNIER.
Successeurs :
JEAN RANSY & Cie
Agents de change
3, RUE DES DOMINICAINS, 3, LIÈGE.

WISSELBUREEL, (Hôtel Schiller), Schouwburgplaats 6, Luik.
Paul Nollet
Telefoon 2287. Open van 8 1/2 ure 's morgens tot 6 ure 's avonds
's Zondags van 9 1/2 ure tot 's middags.

ASTHMA
Wanneer men het **Asthma** lijdt, schrijft men onverwijlt aan de LAIAE, apotheker te **Ath**, die u GRATIS-FRANCO een PROEFDOSSIS zenden van
POEDER en SIGARETTEN ESCOUFLAIRE
MET CERTIFICATEN VAN GENEZINGEN

WERKHUIZEN, SMEDERIJEN EN GIETERIJEN
der naamlooze Maatschappij der
Etablissementen
JOS. JANSSENS-VAN HOOYDONCK
TE TURNHOUT.
TELEPHOON : 13.
Tabakstekelpletmachien
om de ruggen en de stelen der tabakbladeren te pletteren.
Cigarenpersen.
Sterke constructie, puike afwerking en regelmatige werking.

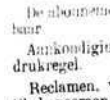
FRITZ,
Gekundigen.
Leopoldstraat, 9,
(1ste verdiep)
— LUIK —
Al degenen die hunne oogen willen behouden, die het gezicht zwak hebben, kunnen zich wenden tot het HUIS FRITZ, het belangrijkste huis van optiek van het land.
BRILLEN — 1 fr 50 — NEUSNIJPERS.
4 huizen in België :
Charleroi — Bergen — Namen — Luik.

Dronkenschap bestaat niet meer.
Een monster van het merkwaardige Coza Poeder wordt gratis toegezonden.

Kan ingegeven worden in Koffie, Thee, Melk, Likeur, Absint, Bier, Water of in het Voedsel, zonder dat het noodig is, dat de dronkaard er iets van af weet.
Het COZA POEDER bezit de wonderbare eigenschap om tegenzin tot het drinken van sterken drank (bier, wijn, absinth, enz.) bij den dronkaard op te wekken. Het COZA POEDER werkt zoo ongemerkt en zeker, dat de echtgenoote, de zuster of de dochter van den verslaafde, het hem toe kan dienen zonder zijn medeweten en zonder dat 't noodig is dat de patiënt ooit behoeft te weten waarom hij zijne redding te danken heeft.
Het COZA POEDER heeft het huiselijk geluk van duizenden gezinnen hersteld duizenden personen van schande en oneer gered, en deze personen tot levenslustige en nuttige leden der maatschappij herschapen ; het heeft menig jong persoon op den rechten weg teruggebracht en gelukkig gemaakt en het leven van talloozen met menig jaar verlengd
Het Instituut, waardoor dit ongevaarlijk poeder verspreid wordt, zendt gratis aan hen, die daartoe aanvraag doen, een boek met dankbetuigingen en een monster. Het poeder wordt geruschloos toegezonden en schedelijk te zijn. Correspondentie in alle talen der wereld.
Het echte Coza Poeder is verkrijgbaar in alle apotheken en in het volgend depot te Tongeren :
A. HUYDTS, 65, Maastrichterstraat.
Onze depothouders reiken 't aan steenbeek gratis uit aan hen, die er aanvraag voor doen, maar geen gen gratis proeven
Om deze te bekomen, wendt U rechtstreeks naar Londen.
COZA INSTITUTE,
62, Chancery Lane, Londen 1132 (Engeland)
Wacht u voor namaak.
Het Coza Poeder is het eenig afdoend middel tegen de drunkenschap.

Brabantia
vervangt de fijne boter.
JOS. ALBERS
Fabricant van Margarine, LIER.
HUIS GESTICHT in 1875.

DE DRIE BOERDERIJEN

(43 VERVOLG.)

— Het zou het beste zijn, zegde hij, indien alle levende wezens dezen avond de Koog verlieten .. Het kan zijn dat alles goed gaat, maar het kan ook zijn dat er een ongeluk gebeurt, en dat zou in den nacht een ledijk ding wezen. Dan konden allen verdrinken als muizen.

Suse zweeg en wierp een onderzoekenden blik over de zee, die op dit oogenblik een vreeselijk grootsch schouwspel aanbood. Een zwart razend en gistend monster, dat zijne duizende scherp phosphoriseerende oogen in de grijze, natte schemering deed schitteren. Legerscharen van golven kwamen aangestormd, elk een sprekend, schreeuwend, toornig wezen op zich zelf, en allen met elkander slechts een geweldig, vreeselijk geheel vormend, een overmachtigen vijand, die met luid klinkend krijgsgeschreeuw dreigde de dammen door menschenhanden opgericht te vernielen, om dan zegevierend zijnen intocht te houden in het rijk dat hem behoorde — eer de mensch door zijn vlijt en verstand het hem ontrukt had.

Suse ging weer naar huis. Zij had daarbuiten weinig troost opgedaan. Met moeite werkte zij zich door storm en regen naar huis. Een eigenaardige tegenstelling met het proper d[illegible] kamer van de boerderij van [illegible] de lamp brandde. Thordsen zat in zijn leuningstoel en las. Wit als was kwam zijn bleek gelaat, door zilveren haren omlijst, tegen de donkere bekleeding van den stoel uit.

Suse's hart bonsde van angst ; zij was nog buiten adem door het vreeselijke weer.

— Zien het er slecht uit ? vroeg Thord Thordsen bedaard.

— Ik vrees.... De menschen zeggen dat het wel goed zou zijn als wij voor donker de Koog al waren...

— Oij, Suse ! Gij mijn het kind en het volk... gijneden moet maken dat ge weg komt. Ik blijf... Ik zou denken dat ik aandeide als een kapitein die in de ure van gevaar zijn schip verlaat. Och, mijn leven zal toch niet lang meer duren..., zijn stem klonk zachter, en dan is het altijd nog beter begraven te worden onder de puinhoopen van mijn huis, dan in den vreemde te sterven als een zwervende bedelaar. Maar gij zijt jong, en hebt verpleatingen tegenover het leven, gij moet bij tijds zorgen dat ge in veiligheid komt, hoe het ook moge gaan... Als het Gods wil is, dat de dijk bezwijkt, dan wil ik er bij zijn ; misschien gelukt het mij dan toch nog mij te redden...

— Waar gij zijt blijf ik ook, zegde Suse op vasten toon en gaf haar vader een kus.

Buiten werd de boodschap gebracht, dat ieder wie wilde, voor donker kon vertrekken. Behalve de twee dienstmeisjes, die zich hever bijtijds bij familieleden in het naastbijzijnde dorp wilde bergen, bleven allen.

De avond viel, in de groote huiskamer zaten Thordsen, Suse en hun volk [illegible] weinig [illegible] de vlied [illegible] de wolken kwam de maan te voorschijn en beschees de onder de macht van den storm buigende Koog.

Langst den dijk liepen drie wachters met windlantaarn, die om het uur afgelost werden.

Van tijd tot tijd deed Suse het venster op en zag naar buiten. Tegen tien ure zag zij de mannen naar het huis stormen. Een vreeselijke angst kneep haar de keel toe.

— Daar moet wat gebeurd zijn, zegde zij beveend, zij komen terug...

De storm wierp het venster dicht. De werklieden stonden op en gingen naar buiten. Suse en Thord volgden hen.

Buiten klonk hen het angstige geroep te gemoet.

— Bij de knie is een gat ! Het water speelt met de zandzakken als met gomelastieke ballen. Zakken en zeildoek zijn naar de maan... Het water komt. Binnen een half uur staat de Koog geheel onder...

Ja, nu was er niet anders aan te doen, dan dat allen zorgden zoo spoedig mogelijk in veiligheid te komen. Men hoorde geen klachten of blijken van vrees. Allen waren voorbereid op dezen afloop, en verloren dus geen tijd met onnoodige praatjes. Thord Thordsen had de gewichtigste familie papieren in een portefeuille verborgen, Suse had wat linnengoed en een paar dierbare herinneringen bij elkander gepakt. Niels nam het pak op zijne schouders en de oude heer den portefuil e onder den kraag van zijnen mantel. De knechts gingen vooruit met de lantarens, en twee aan twee volgden de anderen. Zwijgend trok de stoet naar den [illegible] dien zij in weinige minuten bereikt hadden.

Op den dijk zagen zij eens om zich heen. Reeds beschenen de maan het [illegible] grijze water, dat zich als een steeds grooter wordende vlakte uitbreidt. In den triomfzang van storm en regen die klonk als een jubelend : « Wij hebben hem ! Wij hebben hem » ! mengde zich het akelige geluid van het loeien en hiniken der dieren, die bij instinct het naderend gevaar vermoedden.

—Thord.. Thord Thordsen... klonk het langgerekt van de landzijde.

Een rijtuig naderde en hield vlak bij den dijk stil. Een man sprong van den bok en kwam naar de kleine groep toe. Het was Deert Bartels, die, toen de door hem gezonden bode hem kwam berichten, dat er onmiddellijk gevaar dreigde voor de Koog, dadelijk had laten inspannen en naar de plaats gereden was, waarheen de vluchtelingen zich vermoedelijk zouden begeven.

Stapt in, dan breng ik u naar Nissens hoeve. Daar kunt gij voorloopig blijven, het huis staat toch leeg, zegde hij en hielp eerst den half bewusteloozen oude heer en toen Suse in het rijtuig.

In flinken draf ging het nu naar de boerderij van Nissen. De arbeiders bleven nog ; een paar van de moedigsten wilden nog beproeven iets van het vee te redden en overlegden samen, op welke wijze dit het beste zou gaan.

Suse wierp een laatsten, weemoedigen blik achter zich. De zee had weer in bezit genomen, wat eenmaal haar eigendom was, en alsof zij nu het doel van haar razen bereikt had, werd zij op eens kalmer ; ook de storm bedaarde, de krijgsbazuinen zwegen.

Suse was Deert dankbaar, dat hij hen naar Nissen's hoeve bracht en niet naar zijn eigen huis. Nu behoefden zij tenminste het hatelijke gezicht van vrouw Anna niet te aanschouwen.

De vrouw van den opzichter bracht thee en cognac en warme kruiken. Thordsen was doodsbleek en beefde over zijn geheele lichaam van koude en opwinding.

Zwijgend stapte de leenman met groote schreden het vertrek op en neer. Eindelijk bleef hij staan bij Thordsen, die op de rustbank had plaats genomen.

— Hoeveel vroegt ge ook weer voor de Koog : Thordsen ?

— Acht honderd duizend mark, zegde de oude heer zacht ; maar dat is nu voorbij. Nu mogen mijne schuldeischers blij zijn, als zij ten naastenbij aan hun geld komen. Wij zijn bedelaars.

— Zeven honderd duizend mark wil ik u geven, Thord. Mij dunkt, daar kunt ge het ook nog voor doen.

— Gij senerts zeker, Deert...

— Volstrekt niet. Ik wil de Koog koopen voor mijn zoon, voor Inge. Wij zullen de Koog niet aan het water overlaten ; zoodra het weggeloopen is, brengen wij den dijk in orde. Wij hebben de middelen en onbeperkt krediet ; daarmee kunnen we veel doen. Ik ben niet bang, dat Inge het niet redden zal. Ge neemt me niet kwalijk, niet waar Thord ? Maar ik geloof, als er maar eerst zoon'n forsche, jonge kerel als mijn zoon in de Koog aan het roer staat, zullen de zaken toch nog anders gaan. Dus, ja of neen ! Zeven honderd duizend mark, heb ik de Koog of niet... ?

— De Koog is uw eigendem, Deert Bartels, zegde Thord Thordsen, plechtig de hand van den leenman grijpend.

De opzichter en zijne vronw zagen elkander aan. De koop die hier in hun bijzijn werd gesloten, bracht hen in de grootste verbazing... Nu de Koog te koopen, en voor zoo'n ontzettende som. Nu, hij moest zelf weten, wat hij deed, hij was oud en wijs genoeg.

* *

Door het veenland, waarop het maanlicht scheen, reed de leenman naar huis.

De twee vluchtelingen, die zich daar straks nog zoo arm en ellendig gevoelden wisten niet of zij waakten of droomden. Inge kreeg de Koog ! ? De oogen van den grijsaard schitterden. Dat was een opvolger naar zijn zin.

En Suse ? Gelukkig en verruimd haalde zij adem. Toen zij de kennisgeving kregen van het tweede huwelijk van Deert Bartels, was haar als een steek door het hart de zekerheid geweest, dat Inge nu wel nooit zou terugkeeren. En nu, — nu kreeg Inge de Koog...

— Goede God, ik dank u, fluisterde zij warm en eerbiedig. In dien vreeselijken nacht was haar eene ster opgegaan ; boven alle zorg en leed van het laatste jaar straalde nu de regenboog van den vrede.

* *

Op het dringende telegram van zijn vader was Inge dadelijk naar huis gegaan. De leenman wachtte zijn zoon aan de statie te Husum af

In een vrije kamer in het hotel waar hij gewoonlijk was, legde hij Inge uit, waarom hij dat telegram gezonden had. Des morgends had hij in Husum een huis gekocht, waar hij den eersten November met zijne vrouw dacht te gaan wonen. Nu moest Inge den grond overnemen, de drie boerderijen waartusschen de grenzen vervallen waren. En ten slotte deelde Deert Bartels fluisterend aan Inge het geheim van den verdwenen brief mee, dat zijne vrouw hem verteld had, toen de grog haar spraakzaam maakte.

W. V.